“Ο Πόλεμος Ωφελεί μόνο τις Αντεπαναστατικές Δυνάμεις” | Συνέντευξη με τον Ζόζεφ Ντάχερ

Συνέντευξη – Εισαγωγή: Λίνα Θεοδώρου, Αντώνης Φάρας
Μετάφραση: Αναστασία Ματσούκα
Επιμέλεια: Γιώργος Βελεγράκης

Ο Συριακός Εμφύλιος πόλεμος, συνεχίζεται για έβδομο έτος, χωρίς να είναι ακόμη ορατό το πότε θα λήξει. Κατά τη διάρκεια του πολέμου πάνω από μισό εκατομμύριο άνθρωποι έχασαν τη ζωή τους και περίπου 10 εκατομμύρια άνθρωποι, περίπου το μισό του συριακού πληθυσμού, εκτοπίστηκε. Με αφορμή τον βομβαρδισμό της Συρίας, με στόχους στρατιωτικές βάσεις του καθεστώτος στη Δαμασκό, από δυνάμεις των ΗΠΑ, ΗΒ και Γαλλίας, η συζήτηση άνοιξε με ανανεωμένο ενδιαφέρον στον ελλαδικό χώρο· διοργανώθηκαν αντιπολεμικές πορείες, διαδηλωτές επιχείρησαν να ρίξουν το άγαλμα του Harry S. Truman και τώρα διώκονται για την αποδιδόμενη πράξη.

Ωστόσο, στο αντιπολεμικό κίνημα κατά του πολέμου της Συρίας, ηγεμονική αφήγηση εντός της Αριστεράς επέχει μια προσέγγιση του αντιμπεριαλισμού, η οποία λίγο πολύ, περιορίζει τη θέση του ιμπεριαλιστή αποκλειστικά στις ΗΠΑ. Η οπτική αυτή, η οποία αποτελεί πάγιο αναλυτικό εργαλείο για την ερμηνεία του κόσμου εκτός της Δύσης, αφενός υιοθετεί ένα γεωπολιτικό πρίσμα ανάγνωσης που υποβαθμίζει το κοινωνικό ως παράγοντα εξελίξεων, αφετέρου υποδηλώνει ένα καταστατικό οριενταλισμό στον τρόπο με τον οποίο αντιμετωπίζουμε ως Αριστερά την πολιτική, όταν μιλάμε για τους «άλλους».

Προσπαθώντας να ρίξουμε περισσότερο φως στη συζήτηση, η οποία συσκοτίζεται παρά διασαφηνίζεται με ad hoc αντιπαραθέσεις,

ζητήσαμε από τον Ζόζεφ Ντάχερ να μας απαντήσει σε μια σειρά από συνολικότερες ερωτήσεις αναφορικά με τον εμφύλιο πόλεμο της Συρίας. Ο Ντάχερ είναι Ελβετο-Σύρος μαρξιστής και ακαδημαϊκός, βιβλία του οποίου έχουν εκδοθεί στα αγγλικά, όπως το «Hezbollah: Political Economy of the Party of God».

Ας δούμε από κοντά τι προηγήθηκε και τι συνέβη κατά τη διάρκεια της Συριακής Εξέγερσης του 2011: Ποια τα αίτια της εξέγερσης συγκεκριμένα στη Συρία; Ποια ήταν η σχέση του Άσαντ με την Αριστερά και την Αναρχία στη Συρία προ της εξέγερσης; Ποια η σχέση του με τον θρησκευτικό εξτρεμισμό; Μπορείς να μας περιγράψεις τον τρόπο οργάνωσης του κόσμου τα πρώτα χρόνια της Εξέγερσης; Τι πήγε στραβά; Πώς οι ισλαμιστές επικράτησαν, αν κάτι τέτοιο συνέβη, μεταξύ των αντικαθεστωτικών ομάδων;

Η Συρία είναι ένα δεσποτικό καθεστώς, που κυβερνιέται για 40 χρόνια από μία οικογένεια. Είναι επίσης ένα κληρονομικό καθεστώς το οποίο πέρασε από μία διαδικασία νεοφιλελευθεροποίησης και ιδιωτικοποιήσεων, που επιταχύνθηκαν με την άνοδο του Μπασάρ Αλ-Άσαντ στην εξουσία. Το 60% του πληθυσμού ζούσε κάτω ή στο όριο της φτώχειας το 2011. Η Συρία υπέφερε από τον διαπλεκόμενο καπιταλισμό που είναι κυρίαρχος στην περιοχή. Για παράδειγμα, στην Αίγυπτο κυρίαρχη ήταν η οικογένεια Mubarak που ωφελήθηκε περισσότερο από τις ιδιωτικοποιήσεις και τον νεοφιλελευθερισμό, στην Τυνησία η οικογένεια Trabelsi της γυναίκας του δικτάτορα Ben Ali και στη Συρία ο ξάδελφος του Άσαντ, Makhlouf. Στο τέλος αυτό που μένει είναι νεοφιλελεύθερα και αυταρχικά συστήματα και η Συρία δεν διαφέρει ως προς αυτό.

Η έλλειψη δημοκρατίας και η αυξανόμενη φτωχοποίηση σημαντικών μερίδων των συριακής κοινωνίας, μαζί με ένα κλίμα διαφθοράς και κοινωνικών ανισοτήτων, άνοιξαν τον δρόμο της λαϊκής εξέγερσης. Μια σπίθα ήταν τότε αρκετή. Η σπίθα αυτή ήρθε αρχικά από το εξωτερικό με την πτώση των δικτατόρων της Τυνησίας και της Αιγύπτου και μετά από το εσωτερικό με τον βασανισμό των παιδιών της Dar’a.

Αρχικά, η κινηματική αντιπολίτευση ήταν η μηχανή του λαϊκού ξεσηκωμού ενάντια στο καθεστώς του Άσαντ. Ήταν υπεύθυνη για τη διατήρηση της λαϊκής αντίστασης για πολλά χρόνια οργανώνοντας διαμαρτυρίες και πράξεις κοινωνικής ανυπακοής και παρακινώντας τους πολίτες να υποστηρίξουν τις κινητοποιήσεις τους. Οι αρχικές δράσεις των "συντονιστικών επιτροπών" (ή tansiqiyyat) ήταν συνελεύσεις γειτονιάς σε όλη τη Συρία. Ένα πλήθος νεολαιίστικων, προοδευτικών και δημοκρατικών δικτύων και ομάδων αναδύθηκε στη χώρα με πράξεις κοινωνικής ανυπακοής και καμπάνιες υπέρ γενικών απεργιών.

> *Το καθεστώς στοχοποίησε συγκεκριμένα αυτά τα δίκτυα: Σκότωσε, φυλάκισε, απήγαγε και εξόρισε αυτούς τους αγωνιστές.*

Από τις πρώτες μέρες της επαναστατικής διαδικασίας, το καθεστώς του Άσαντ κατέστειλε τις διαδηλώσεις με τρομερή αγριότητα και αυτό ενισχύθηκε με την παρέμβαση του Ιράν, της Ρωσίας και της Χεζμπολάχ. Αυτή η κατάσταση οδήγησε σε έναν αυξημένο αριθμό αποστατών μεταξύ στρατιωτών και αξιωματικών οι οποίοι αρνήθηκαν να πυροβολήσουν ειρηνικούς διαδηλωτές.

Ταυτόχρονα, εμφανίστηκε στις αρχές του Ιουνίου του 2011 (αρχικά ανοργάνωτη) μία ένοπλη αντίσταση σε τοπικές κοινότητες ενάντια στα σώματα ασφαλείας. Τους επόμενους μήνες, δημιουργείται ο Ελεύθερος Συριακός Στρατός (FSA) όπως και διάφορα άλλα ένοπλα τάγματα. Η ένοπλη αντίσταση γενικεύτηκε στα τέλη του 2011, δημιουργώντας νέα δυναμική για την εξέγερση. Η στρατιωτικοποίηση ήταν κυρίαρχα αποτέλεσμα της βίαιης καταστολής. Ουσιαστικά, αυτό που συνέβη ήταν πως τμήματα του πληθυσμού κατέφυγαν στα όπλα για να υπερασπιστούν τους εαυτούς τους. Οι πρώτες ένοπλες ομάδες συχνά ανέπτυσσαν μία καθαρά τοπική δυναμική και στόχευαν στην υπεράσπιση των εστιών τους ενάντια σε επιθέσεις των ενόπλων σωμάτων ασφαλείας. Ο FSA δεν ήταν ποτέ μία μοναδική και ενιαία δομή, αλλά περισσότερο ένα δίκτυο ανεξάρτητων στρατιωτικών ομάδων που πολεμούσαν κάτω από την ομπρέλα του. Οι διάφορες δυνάμεις του FSA έχουν εξασθενήσει και αποδυναμωθεί σημαντικά με την

πάροδο των ετών.

Τα μέλη των μονάδων του FSA προέρχονταν σε μεγάλο βαθμό από το πλειοψηφικό στοιχείο της εξέγερσης: περιθωριοποιημένους (άτυπα ή τυπικά) εργάτες των πόλεων και μέλη των λαϊκών στρωμάτων που υπέφεραν από την επιτάχυνση των νεοφιλελεύθερων οικονομικών πολιτικών με την άνοδο του Μπασάρ Αλ-Άσαντ στην εξουσία και την καταστολή από τα καθεστωτικά σώματα ασφαλείας. Η ένοπλη αντιπολίτευση συγκροτήθηκε από αποστάτες στρατιώτες του συριακού στρατού αλλά η συντριπτική πλειοψηφία ήταν πολίτες που αποφάσισαν να πάρουν τα όπλα. Μερικές ταξιαρχίες ενώνονταν χαλαρά κάτω από μία κοινή ομπρέλα, όπως ο FSA, αλλά οι περισσότερες ήταν τοπικά οργανωμένες και ενεργές μόνο στις πόλεις τους. Ελλείψει ενότητας και κεντρικού συντονισμού, συντονίζονταν σε συγκεκριμένα πεδία μάχης, αλλά σπάνια σε πολιτικές και στρατιωτικές αποφάσεις. Συνήθως ομαδοποιούνταν αναλόγως το χωριό ή σε διευρυμένες οικογενειακές σχέσεις, με μικρή ιδεολογική συνοχή.

Δυστυχώς μέσα στον χρόνο, κάθε ήττα της δημοκρατικής αντίστασης ενίσχυε και ωφελούσε τις ισλαμιστικές, φονταμενταλιστικές και τζιχαντιστικές δυνάμεις στο πεδίο. Η άνοδος των τζιχαντιστικών κινημάτων και η κυριαρχία τους σε στρατιωτικό επίπεδο σε ορισμένες περιοχές ήταν καταστροφική για την επανάσταση, καθώς αντιμάχονταν τους στόχους της (δημοκρατία, κοινωνική δικαίωση και ισότητα). Με την φανατική και αντιδραστική τοποθέτηση και συμπεριφορά τους, αυτά τα κινήματα όχι μόνο λειτούργησαν απωθητικά για τη μεγάλη πλειοψηφία των θρησκευτικών και εθνικών μειονοτήτων και των γυναικών αλλά επίσης και για τμήματα του αραβικού σουνιτικού πληθυσμού σε ορισμένες απελευθερωμένες περιοχές.

Είχαμε διαδηλώσεις εναντίον τους προερχόμενες ειδικά από τμήματα της μεσαίας τάξης της Δαμασκού και του Χαλεπίου. Οι τζιχαντιστές επιτέθηκαν και συνεχίζουν να επιτίθενται σε δημοκρατικούς αγωνιστές, ενώ συχνά προσπαθούν να επιβάλλουν την εξουσία τους σε δομές που αναπτύσσονται από κατοίκους, αντιμετωπίζοντας την αντίσταση των τοπικών πληθυσμών ενάντια

στις εξουσιαστικές τους πρακτικές.

Γιατί πρέπει να συνεχίζουμε να συζητάμε για την επανάσταση στη Συρία – δεν είναι μία φλόγα που έχει σβήσει; Υπάρχουν μορφές αγώνα και οργάνωσης που να αναδεικνύουν τη συνέχεια επαναστατικών υποκειμένων; Μπορείτε να μας πείτε περισσότερα σχετικά με τα αυτο-οργανωμένα τοπικά συμβούλια στη Συρία;

Κανείς δεν αρνείται ότι δεν είμαστε ακόμη στον Μάρτιο του 2011 και ότι η κατάσταση των δημοκρατικών και προοδευτικών δυνάμεων έχει αποδυναμωθεί σημαντικά στη Συρία σήμερα. Οι επαναστατικές διαδικασίες είναι μακροχρόνια γεγονότα τα οποία χαρακτηρίζονται από αυξανόμενα ή μειωμένα επίπεδα κινητοποιήσεων αντίστοιχα με την περίοδο και το πλαίσιο. Χαρακτηρίζονται ακόμη και από μερικές περιόδους ήττας, αλλά είναι δύσκολο να πεις πότε τελειώνουν. Αυτή είναι ακριβώς η κατάσταση στη Συρία, όπου οι συνθήκες που επέτρεψαν την έναρξη της εξέγερσης είναι ακόμη παρούσες, ενώ το καθεστώς βρίσκεται πολύ μακριά από το να βρει τρόπους να τις λύσει.

Ωστόσο, αυτές οι συνθήκες δεν είναι ικανές να μετασχηματιστούν σε πολιτικές ευκαιρίες, ιδιαίτερα μετά από 7 χρόνια ενός καταστροφικού πολέμου που συνοδεύεται από **μία γενική και σημαντική κούραση του συριακού πληθυσμού, που επιδιώκει στη μεγάλη πλειοψηφία του την επιστροφή σε κάποιου είδους σταθερότητα για τη χώρα.** Οι επιπτώσεις του πολέμου και των καταστροφών του πιθανότατα θα έχουν μακροχρόνια επίδραση. Μαζί με αυτή τη κατάσταση, κανένα δομημένο αντιπολιτευόμενο σώμα, με σημαντικό σώμα και μέγεθος, δεν προσέφερε μία συμπεριληπτική και δημοκρατική πρόταση, ικανή να επικοινωνήσει με μεγάλα τμήματα της κοινωνίας, ενώ και οι αποτυχίες των αντιπολιτευόμενων δυνάμεων στην εξορία και των ένοπλων ομάδων άφησαν σημαντική δυσαρέσκεια και πίκρα σε ανθρώπους που συμμετείχαν ή/και έβλεπαν θετικά την εξέγερση.

Το άλλο στοιχείο που μπορεί να παίξει ρόλο στη διαμόρφωση των μελλοντικών γεγονότων είναι η καταγραφή της εξέγερσης στη συλλογική μνήμη – αντίστοιχη της οποίας δεν έχει συμβεί πότε

στην ιστορία. Έχουν γίνει σημαντικές εγγραφές, καταθέσεις και καταγραφή του κινήματος διαμαρτυρίας, των δρώντων υποκείμενων και της οργάνωσης της δράσης τους. Στη δεκαετία του ‘70, η Συρία παρουσίαζε επίσης ισχυρή και δημοκρατική αντίσταση με σημαντικές απεργίες και κινητοποίησεις σε όλη τη χώρα. Δυστυχώς, αυτή η μνήμη δεν διατηρήθηκε και δεν ήταν γνωστή στη νέα γενιά αγωνιστών του 2011.

> *Η συριακή επαναστατική διαδικασία που ξεκίνησε το 2011 είναι μία από τις πιο καταγεγραμμένες. Αυτή η μνήμη θα μείνει ώστε να εμπνέει και να ενημερώνει μελλοντικές αντιστάσεις.*

Οι πολιτικές εμπειρίες που έχουν συγκεντρωθεί από την έναρξη της εξέγερσης δεν θα εξαφανιστούν. Υπάρχουν ακόμη κάποιοι απομονωμένοι θύλακες αντίστασης σε κάποιες περιοχές, αλλά είναι πάρα πολύ αποδυναμωμένοι. Παράλληλα, έχουν γίνει προσπάθειες από τους εξόριστους για τη δημιουργία δημοκρατικών και προοδευτικών δικτύων. Ο αριθμός των τοπικών συμβουλίων, έχει μειωθεί σημαντικά μετά τη πτώση του Ανατολικού Χαλεπίου τον Δεκέμβρη του 2016 και της ανατολικής Γούτα τον Μάρτιο/Απρίλιο αυτής της χρονιάς, λόγω των στρατιωτικών προωθήσεων φιλοκαθεστωτικών δυνάμεων σε περιοχές που κρατούνταν από την αντιπολίτευση, αλλά και λόγω των επιθέσεων ένοπλων τζιχαντιστικών ομάδων που αντικατέστησαν τα συμβούλια με δικά τους.

Σχετικά με τα τοπικά συμβούλια που όντως έπαιξαν σημαντικό ρόλο, πρέπει να ξεκαθαρίσουμε ότι παρά τις πολύ σημαντικές τους εμπειρίες υπήρχαν και ελαττώματα, όπως η ελλιπής αντιπροσώπευση των γυναικών, ή των θρησκευτικών μειονοτήτων γενικά. Άλλα προβλήματα αφορούσαν μορφές αποδιοργάνωσης, αντιδημοκρατικές πρακτικές, υπερ-αντιπροσωπεύση μερικών σημαντικών οικογενειών σε κάποιες περιοχές, κοκ. Τα κοινοτικά συμβούλια δεν ήταν πάντα απολύτως αυτόνομα από στρατιωτικές ομάδες, βασιζόμενα συχνά σε αυτές για εφόδια.

Ενώ αρκετά μέλη των συμβουλίων εκλέγονταν (σχεδόν τα μισά)

υπήρξε και ένας αριθμός συμβουλίων αντιδημοκρατικά ορισμένων και όχι εκλεγμένων, βασισμένα στην επιρροή τοπικών στρατιωτικών ηγετών, φατριών και οικογενειακών δομών, και των γηραιοτέρων κατοίκων. Ένα ακόμη πρόβλημα που συναντήθηκε στην εκλογή των εκπροσώπων, ήταν η ανάγκη για συγκεκριμένες επαγγελματικές και τεχνικές δεξιότητες. Πέρα των περιορισμών αυτών, τα τοπικά συμβούλια μπόρεσαν να επαναφέρουν ένα στοιχειώδες επίπεδο κοινωνικών υπηρεσιών στις περιοχές τους και απολάμβαναν έναν βαθμό νομιμοποίησης.

Είναι η άνοδος του ISIS ένα βασικό στοιχείο της αντεπανάστασης στη Μέση Ανατολή; Αν ναι, ποιοι είναι οι λοιποί πολιτικοί και οικονομικοί παράγοντες στην περιοχή που επιτρέπουν την άνοδο των φασιστικών και φονταμενταλιστικών δυνάμεων και ποιος είναι ο ρόλος που παίζει η θρησκεία στη Συρία;

Όσοι θέλουν να βρουν στο Κοράνι και στο Ισλάμ τους λόγους για τα φαινόμενα τύπου ISIS κάνουν λάθος, ενισχύουν ρατσιστικά και ισλαμοφοβικά αμαλγάματα ενώ παράλληλα επιδιώκουν να αποδώσουν μία ενστικτωδώς βίαιη φύση στο Ισλάμ και τους μουσουλμάνους γενικότερα. Παρότι ο ISIS ισχυρίζεται ότι ενεργεί στο όνομα του Ισλάμ, η θρησκεία δεν εξηγεί τη συμπεριφορά και τις πράξεις τους. Αυτές οι ομάδες, τα άτομα και οι πράξεις τους είναι προϊόντα του παρόντος χρόνου και όχι δεν έχουν την πηγή τους 1400 χρόνια στο παρελθόν.

Αναλύουμε την αμερικανική εισβολή στο Ιράκ με βάση τις θρησκευτικές απόψεις του Μπους (ο οποίος ισχυρίστηκε ότι άκουσε τον θεό σε ένα όνειρο να του λέει ότι βρίσκεται σε αποστολή και πως πρέπει να εισβάλει) ή σύμφωνα με ιμπεριαλιστικά κίνητρα (δηλαδή πολιτικούς και οικονομικούς λόγους); Θα βρούμε λόγους για την αμερικανική εισβολή στη Βίβλο; Θα αναλύσουμε την εισβολή βασιζόμενοι στη συμπεριφορά των χριστιανών πριν 2000 χρόνια; Αντίστοιχα, κατά την σφαγή που συνέβη στη Νορβηγία στις 22 Ιουλίου του 2011 από τον Anders Breivik, ο οποίος ισχυρίστηκε ότι έδρασε για την προφύλαξη του χριστιανισμού από την πολυπολιτισμικότητα, έχουμε ψάξει τους λόγους της πράξης του στον χριστιανισμό ή

στη Βίβλο;

Ο Άραβας συγγραφέας Aziz Al-Azmeh, έχει δηλώσει ότι "η κατανόηση των ισλαμικών πολιτικών φαινομένων απαιτεί την κανονική χρήση των κοινωνικών και ανθρωπιστικών επιστημών, και όχι την άρνηση τους".

Μην λειτουργώντας κατ' αυτόν τον τρόπο, θα οδηγηθούμε σε μία ουσιοκρατικοποίηση του "Άλλου", στις περισσότερες περιπτώσεις σήμερα του "Μουσουλμάνου".

> *Καμία θρησκεία δεν υπάρχει πραγματικά αυτόνομα από τους ανθρώπους, με τον ίδιο τρόπο που ο θεός δεν υφίσταται πέραν του πεδίου της πνευματικής δραστηριότητας του ανθρώπου.*

Αντιθέτως η θρησκεία, όπως και η υπερφυσική δύναμη του θεού, είναι μία μυστικιστική λαϊκή έκφραση των αντιφάσεων και των υλικών πραγματικοτήτων στις οποίες οι άνθρωποι ζούμε.

Πρέπει να καταλάβουμε ότι η εξάπλωση του ISIS είναι ένα βασικό στοιχείο της αντεπανάστασης στη Μέση Ανατολή που αναδύθηκε ως αποτέλεσμα της καταστολής από εξουσιαστικά καθεστώτα των κινημάτων που συνδέθηκαν με την αραβική άνοιξη του 2011. Επίσης, οι παρεμβάσεις τοπικών και άλλων κρατών έχουν συνδράμει στην ανάπτυξη του ISIS. Τέλος, οι νεοφιλελεύθερες πολιτικές που έχουν φτωχοποιήσει τα λαϊκά στρώματα, μαζί με την καταστολή δημοκρατικών και εργατικών συνδικαλιστικών δυνάμεων, είναι κομβικής σημασίας για την αύξηση των δυνάμεων του ISIS και των φονταμενταλιστών.

Υπό αυτή την οπτική, η ωμή στρατιωτική δύναμη διασφαλίζει μονάχα ότι άλλες φανατικές ομάδες θα πάρουν τη θέση του ISIS, όπως αναδεικνύει και η περίπτωση της Αλ Κάιντα στο Ιράκ. Πραγματικές λύσεις στην κρίση της Συρίας και άλλου στην περιοχή πρέπει να αντιμετωπίζουν τις κοινωνικό-οικονομικές και πολιτικές συνθήκες που επέτρεψαν την άνοδο του ISIS και άλλων εξτρεμιστικών οργανώσεων.

Η Αριστερά πρέπει να κατανοήσει ότι μόνο απαλλάσσοντας την περιοχή από τις συνθήκες που επέτρεψαν την ανάπτυξη του ISIS και άλλων φονταμενταλιστικών ομάδων, μπορούμε να λύσουμε την κρίση. Την ίδια στιγμή, το να ενισχύουμε τις προοδευτικές και δημοκρατικές δυνάμεις που προσπαθούν στο πεδίο μάχης να ανατρέψουν αυταρχικά καθεστώτα και αντιμετωπίζουν αντιδραστικές ομάδες είναι κομμάτι και συστατικό αυτής της προσέγγισης. Προφανώς, καμία ειρηνική και δίκαιη λύση για τη Συρία δεν είναι εφικτή με τον Άσαντ και την κλίκα του στην εξουσία. Είναι ο μεγαλύτερος εγκληματίας στη Συρία και πρέπει να διωχθεί για τα εγκλήματα του αντί να νομιμοποιείται από τις τοπικές και ξένες δυνάμεις.

Υπάρχει μια ηγεμονική αφήγηση στην Αριστερά, αναφορικά με τον πόλεμο στη Συρία, η οποία υποστηρίζει ότι δεδομένων των τελευταίων εξελίξεων, τον βομβαρδισμό στρατιωτικών βάσεων στη Δαμασκό, το πρόταγμα του αντιμπεριαλισμού καλεί για υποστήριξη του Συριακού λαού, και συνεκδοχικά του καθεστώτος του Μπασάρ αλ Άσαντ. Ποια είναι η γνώμη σας επί του θέματος;

Είναι σημαντικό να θυμόμαστε ότι, παρά τα υφιστάμενα αντικρουόμενα συμφέροντα μεταξύ διεθνών και εθνικών δυνάμεων, οι οποίες παρεμβαίνουν στη Συρία, καμία από αυτές τις δυνάμεις δεν ενδιαφέρεται για την εξέγερση ή για τους επαναστάτες. Αντιθέτως, έχουν επιχειρήσει να υπονομεύσουν το λαϊκό κίνημα εναντίον του Άσαντ και έχουν συμβάλλει επιτυχώς στην ενίσχυση των σεκταριστικών και εθνικών εντάσεων εντός της χώρας. Αυτές οι παρεμβαίνουσες δυνάμεις έχουν, για παράδειγμα, συμβάλλει στη σταθεροποίηση του καθεστώτος του Άσαντ με σκοπό να αντιταχθούν στην κουρδική αυτονομία (όπως στην περίπτωση της Τουρκίας) και να νικήσουν εξτρεμιστικές ομάδες όπως τον ISIS (στην περίπτωση των ΗΠΑ).

Οι δυνάμεις που παρεμβαίνουν ενοποιούνται στην αντίθεσή τους με τον λαϊκό αγώνα. Επιχειρούν να επιβάλουν ένα status quo, εις βάρος των συμφερόντων των εργαζόμενων και λαϊκών τάξεων. Και αυτός είναι ακριβώς ο λόγος για τον οποίο η προσέγγιση της Συριακής Επανάστασης αποκλειστικά μέσω της εξέτασης των

ιμπεριαλιστικών ανταγωνισμών και των γεωπολιτικών σχέσεων δεν επαρκεί.

> *Αυτή η προσέγγιση εγγενώς συσκοτίζει τις πολιτικές και κοινωνικο-οικονομικές ματαιώσεις που υπέφερε ο συριακός λαός, που εξεγέρθηκε.*

Χρειάζεται να επανοικοδομήσουμε τα πραγματικά αντιπολεμικά κινήματα, ξεκινώντας από μια ειλικρινή κριτική αποτίμηση των εμπειριών μας. Και αυτό, στην προοπτική της ανοικοδόμησης μιας διεθνούς και προοδευτικής εναλλακτικής για όλους όσους αντιτίθενται σε όλες τις μορφές των αυταρχικών καθεστώτων και των εξωτερικών παρεμβάσεων, ενώ υποστηρίζουν καθαρά την αυτοδιάθεση των λαϊκών μαζών και των αγώνων τους. Με άλλα λόγια, επαναστατικός ανθρωπισμός!

Κάποια κομμάτια της Αριστεράς και του αντιπολεμικού κινήματος, αρνούνται να σταθούν αλληλέγγυα με τη Συριακή Εξέγερση με το πρόσχημα ότι "ο εχθρός βρίσκεται εντός των τειχών". Με άλλα λόγια, είναι πιο σημαντικό να νικήσουμε τους ιμπεριαλιστές και τους αστούς στις δικές μας κοινωνίες, ακόμη και αν αυτό σημαίνει την απερίφραστη στήριξη του καθεστώτος του Άσαντ ή του ρωσικού κράτους.

Σε αυτά τα κομμάτια της Αριστεράς, αναφέρεται συχνά ο κομμουνιστής στοχαστής Καρλ Λίμπκνεχτ. Ο Λιμπκνεχτ έγινε διάσημος για τη ρήση του το 1915 ότι "ο εχθρός βρίσκεται εντός", μια δήλωση που έγινε σε καταδίκη της ιμπεριαλιστικής επιθετικότητας εναντίον της Ρωσίας και στην οποία ηγείτο η χώρα του, η Αυστρο-Ουγγαρία. Η αναφορά στο Λίμπκνεχτ, γίνεται συχνά χωρίς οι απόψεις του να τοποθετούνται σε ένα ευρύτερο συγκείμενο.

Μέσα από την οπτική του, η πάλη ενάντια στον εχθρό δεν σήμαινε την παραμέληση των καθεστώτων που καταπίεζαν τον λαό τους ή την απουσία αλληλεγγύης με τους καταπιεσμένους. Όντως, ο Λίμπκνεχτ θεωρούσε ότι πρέπει να εναντιωνόμαστε στην ροπή της δικιάς μας άρχουσας τάξης για πόλεμο μέσω "της συνεργασίας με

τους προλετάριους των άλλων χωρών, οι οποίοι αγωνίζονται ενάντια στους δικούς τους ιμπεριαλιστές". Μεταξύ πολλών εκ των δυτικών αριστερών, δεν έχει υπάρξει ούτε συνεργασία με τον Συριακό λαό ούτε σύμπραξη με τα ιδεολογικά όμορα αντιπολεμικά κινήματα. Επιπλέον, απέτυχαν να αντιταχθούν στις πολιτικές των δικών τους αστικών κρατών, που σκόπευαν στη διάλυση της επανάστασης στη Συρία.

Η Αριστερά πρέπει να βελτιωθεί. Η αλληλεγγύη με το παγκόσμιο προλεταριάτο σημαίνει υποστήριξη των Σύρων επαναστατών τόσο απέναντι στις ποικίλες διεθνείς και εθνικές ιμπεριαλιστικές δυνάμεις, όσο και απέναντι στο καθεστώς του Άσαντ, που όλοι μαζί επιχειρούν να δώσουν τέλος σε μια λαϊκή επανάσταση για ελευθερία και αξιοπρέπεια. Καμιά αριστερή οργάνωση ή αντιπολεμικό κίνημα σήμερα δεν μπορεί να αγνοεί την αναγκαιότητα της στήριξης των ανθρώπων που αγωνίζονται, ενώ ταυτόχρονα αντιμάχεται όλες τις ξένες παρεμβάσεις (διεθνείς ή εθνικές), ιδίως από τις δικές τους κυβερνήσεις.

Όπως είπε ο Λίμπκνεχτ: "Συμμαχήστε με τον παγκόσμιο ταξικό αγώνα ενάντια σε συνωμοσίες της μυστικής διπλωματίας, ενάντια στον ιμπεριαλισμό, ενάντια στον πόλεμο, για την ειρήνη με σοσιαλιστικό πνεύμα". Δεν μπορούμε να αποκλείσουμε κανένα από αυτά τα στοιχεία στον αγώνα μας για την οικοδόμηση μιας προοδευτικής αριστερής πλατφόρμας στη συριακή σύγκρουση.

Πιστεύετε ότι οι αφηγήσεις που αναφέρθηκαν παραπάνω και η αδυναμία κατανόησης ενός ενεργά πολιτικού και απελευθερωτικού αγώνα, υποκύπτει σε μία αντίληψη που υποφέρει από οριενταλισμό ή ακόμη και ρατσισμό/ισλαμοφοβία; Υπάρχει μία πατερναλιστική προσέγγιση την οποία η Αριστερά δεν μπορεί να ξεφορτωθεί;

Πιστεύω ότι οι λόγοι είναι πολλαπλοί και πολλές φορές διασυνδεδεμένοι, καθώς και ότι συγκεκριμένες αριστερές "κληρονομιές" (σταλινισμός, λογική γεωπολιτικών στρατοπέδων, θεωρία του Τρίτου Κόσμου) έχουν στοιχεία ρατσισμού ή/και οριενταλισμού. Αλλά πολύ περισσότερο και κυρίαρχα υπάρχει ένας σκεπτικισμός σχετικά με τη δυνατότητα της μαζικής συλλογικής

δράσης για την επίτευξη των στόχων των ανθρώπων, **της δύναμης από τα κάτω**. Αυτή η έννοια, που είναι στη καρδιά της επαναστατικής πολιτικής, αντιμετωπίζεται με εντυπωσιακό σκεπτικισμό από τμήματα της Αριστεράς. Αυτό, ωστόσο, δεν πρέπει να μας αποτρέπει από το χτίζουμε την αλληλεγγύη μας σε αυτή τη βάση.

Ακολουθώντας την ίδια αφήγηση, είδαμε ένα κάλεσμα για ενότητα υπό το πραγματιστικό κάλεσμα του "μικρότερου κακού", της συμμαχίας Πούτιν, Άσαντ και Ιράν, με σκοπό τη διασφάλιση της σταθερότητας. Ποιο είναι το αποτέλεσμα αυτής της συμμαχίας στη διάρκεια των τελευταίων ετών και εναντίον τίνος έχει συγκροτηθεί;

Η αντίληψη του "μικρότερου κακού" που υιοθετούν τμήματα της Αριστεράς είναι τελείως λανθασμένη και καταστροφική. Η λύση δεν βρίσκεται στη συνεργασία με αυταρχικά καθεστώτα όπως αυτό του Άσαντ ή με εθνικές δυνάμεις και διεθνείς ιμπεριαλιστές όπως οι Ρώσοι, τουναντίον.

Πιστεύω ότι πρέπει να αναλύσουμε το Κράτος στην ταξική του βάση και στις ταξικές του πολιτικές, όπως σωστά έθεσε ο Pierre Frank, ένας γάλλος τροτσκιστής ο οποίος έγραψε: "Ας μας επιτραπεί να σημειώσουμε ότι οι μεγαλύτεροι θεωρητικοί του μαρξισμού δεν ερμήνευσαν ποτέ την πολιτική φύση του αστικού κράτους βάσει της στάσης που κράτησε στον τομέα της εξωτερικής πολιτικής αλλά αμιγώς και καθαρά βάσει της στάσης που κράτησε σε σχέση με της τάξεις που συγκροτούσαν το έθνος."

Στη βάση αυτή, η Συρία, η Ρωσία και το Ιράν σαφώς δεν αποτελούν συμμάχους της εργατικής τάξης. Στη Συρία μπορούμε να δούμε τον καταστρεπτικό και δολοφονικό τους ρόλο. Το μικρότερο κακό είναι στην ουσία ο δρόμος της ήττας και της συντήρησης ενός άδικου συστήματος, εντός του οποίου οι λαϊκές τάξεις της περιοχής ζουν. Ο ρόλος των επαναστατών δεν είναι να διαλέξουν μεταξύ διαφορετικών ιμπεριαλιστικών και εθνικών δυνάμεων. Ο ρόλος μας είναι να εναντιωθούμε στις ποικίλες αντεπαναστατικές δυνάμεις και να οικοδομήσουμε ένα ανεξάρτητο μέτωπο από τις

δύο μορφές αντίδρασης, στηρίζοντάς το σε μια δημοκρατική, κοινωνική και αντιμπεριαλιστική βάση, πολεμώντας όλες τις μορφές διακρίσεων και προσπαθώντας για τη ριζική αλλαγή της κοινωνίας σε μια κίνηση από τα κάτω, στην οποία οι εργατικές τάξεις είναι ο παράγοντας της αλλαγής.

Συμπερασματικά, δεδομένων των συγκρούσεων και των συνεργασιών μεταξύ των δυνάμεων της συντήρησης, ας μην διαλέξουμε μια μορφή συντήρησης, αλλά ας υποστηρίξουμε, ας χτίσουμε και ας οργανώσουμε μια λαϊκή και ριζοσπαστική εναλλακτική για τους αυθεντικούς σκοπούς της επανάστασης: τη δημοκρατία, τη κοινωνική δικαιοσύνη και την ισότητα. Πρέπει να αντιταχθούμε σε όλες τις ξένες παρεμβάσεις.

Επιπλέον, δεν πρέπει να φανταζόμαστε ότι οι ιμπεριαλιστικές αντιπαραθέσεις σε παγκόσμιο επίπεδο μεταξύ ΗΠΑ, Κίνας και Ρωσίας είναι ανυπέρβλητες για αυτές τις δυνάμεις, στο βαθμό που οι ίδιες στην πραγματικότητα στηρίζονται στην αλληλοεξάρτηση σε πολλά ζητήματα. Όλα αυτά τα καθεστώτα είναι αστικά, που ανέκαθεν ήταν και θα είναι ενάντια σε λαϊκές επαναστάσεις, αναζητώντας να επιβάλλουν ή να ενδυναμώσουν ένα σταθερό πολιτικό πλαίσιο, που να τους επιτρέπει να συσσωρεύσουν και να αναπτύξουν το πολιτικό και οικονομικό τους κεφάλαιο σε αντίθεση με τις λαϊκές τάξεις.

Καμιά εθνική ή διεθνής δύναμη δεν είναι σύμμαχος της Συριακής Επανάστασης, όπως δείξαμε. Οι ιμπεριαλιστικές αντιθέσεις δεν αποτέλεσαν την πηγή της εξέγερσης στη Συρία ή αλλού στην περιοχή, αλλά οι πολιτικές και κοινωνικο-οικονομικές διαψεύσεις, που βίωσαν οι λαϊκές τάξεις.

Η άρνηση του καθεστώτος εναντίον οποιασδήποτε μορφής αντιπολίτευσης και η βίαιη αντιμετώπιση των διαδηλώσεων αναδεικνύει τις φασιστικές τάσεις του. Ήταν αυτό εμφανές και προϋπάρχον της εξέγερσης και πώς αυτό διέδρασε με τα χαρακτηριστικά του Συριακού κράτους και της κοινωνίας;

Το δεσποτικό καθεστώς του Άσαντ σίγουρα έχει φασιστικές

τάσεις, που αναδείχθηκαν με την άρνησή του σε οποιαδήποτε αντιπολίτευση και με τη βία που άσκησε. Αναφορικά με τη φύση του καθεστώτος Άσαντ, θα έλεγα ότι είναι δεσποτικό, καπιταλιστικό και κληρονομικό κράτος που εξουσίαζε μέσω της καταπίεσης και κάνοντας χρήση ποικίλων πολιτικών όπως οι θρησκευτικές αντιπαραθέσεις, το σύστημα φυλών, ο συντηρητισμός και ο ρατσισμός, για να κυριαρχήσει στην κοινωνία και να κινητοποιήσει μια διαταξική κοινωνική βάση, συνδεόμενη μέσω σεχταριστικών, τοπικών, οικογενειακών και πελατειακών δεσμών για να υπερασπιστεί το καθεστώς σε μια αντιδραστική βάση.

Η κληρονομική φύση του κράτους σημαίνει ότι τα κέντρα της εξουσίας (πολιτικά, στρατιωτικά και οικονομικά) εντός του καθεστώτος συγκεντρώνονται σε μια οικογένεια και τον κύκλο της, παρόμοια με τη Λιβύη και τις μοναρχίες του Κόλπου, για παράδειγμα, με αποτέλεσμα την ώθηση του καθεστώτος να χρησιμοποιήσει όλη τη βία που διαθέτει για να διατηρήσει την εξουσία του.

Απέχει πολύ από το να είναι σοσιαλιστικό, αντιμπεριαλιστικό και κοσμικό, όπως παρουσιάζεται από κάποια κομμάτια της Αριστεράς της Δύσης, που συχνά δεν γνωρίζουν για τη Συρία.

Δεδομένου του παραδείγματος της Λιβύης, του Ιράκ και του Αφγανιστάν πριν από λίγο καιρό, η παρέμβαση των ΗΠΑ είναι κάτι παραπάνω από καταστροφική. Οι επεμβάσεις έγιναν συνώνυμες με τις ΗΠΑ, τότε ήταν ο πόλεμος ενάντια στον κομμουνισμό και τώρα ο πόλεμος ενάντια στους ισλαμιστές εξτρεμιστές. Ποιος είναι ο στόχος τους στην περιοχή; Πώς επηρέασε η εκλογή Τραμπ την πολιτική των ΗΠΑ στην περιοχή, αν το έκανε; Τι θα πρέπει να περιμένουμε και για τι να είμαστε προετοιμασμένοι;

Ας είμαστε ξεκάθαροι, πρέπει να αντιτεθούμε επίσης και σε όλες τις επεμβάσεις της Ουάσιγκτον στην περιοχή, οι οποίες δεν γίνονται για το συμφέρον των λαϊκών τάξεων. Οι τελευταίοι πόλεμοι που αναφέρατε ή η υποστήριξή τους σε διαφορετικές δικτατορίες στην περιοχή και οι πράξεις τους εκεί το αποδεικνύουν.

Η αμερικανική πολιτική έχει βυθιστεί στη λάσπη των αντιφάσεων που πηγάζουν από την αποδυναμωμένη θέση της μετά την υποχώρηση στο Ιράκ και τις αντιθέσεις στην εξωτερική πολιτική μεταξύ Τραμπ και κάποιων κύκλων της διοίκησης των εξωτερικών υποθέσεων των ΗΠΑ. Προφανώς, οι ΗΠΑ παραμένουν η μεγαλύτερη δύναμη στον κόσμο αλλά εμφανίζουν μία πτώση έναντι των διεθνών τους αντιπάλων, κυρίως στη Μέση Ανατολή.

Η αποτυχία της αμερικανικής εισβολής στο Ιράκ το 2003 και η παγκόσμια οικονομική και χρηματοπιστωτική κρίση του 2008 αποτέλεσαν σοβαρά πλήγματα για την ηγεμονία των ΗΠΑ. Αυτό άφησε περισσότερο χώρο για άλλες ιμπεριαλιστικές δυνάμεις όπως η Κίνα και η Ρωσία, καθώς και περιφερειακές δυνάμεις ανά τον κόσμο. Η σχετική εξασθένηση των ΗΠΑ επέτρεψε σε όλα αυτά τα κράτη να δράσουν περισσότερο αυτόνομα και σε πολλές περιπτώσεις αντιπαραθετικά με τα συμφέροντα των ΗΠΑ.

Αυτό είναι ιδιαίτερα εμφανές στη Μέση Ανατολή. Η Ρωσία μπόρεσε να αυξήσει την επιρροή της και να παίξει σημαντικό ρόλο στη Συρία στη διάσωση του ασσαντικού καθεστώτος, ενώ διάφορα περιφερειακά κράτη όπως το Ιράν, η Τουρκία, η Σαουδική Αραβία, το Κατάρ και το Ισραήλ έχουν αυξήσει την παρέμβαση τους, εμποδίζοντας τις επαναστατικές διαδικασίες και τα αιτήματα για δημοκρατία, κοινωνική δικαιοσύνη και ισότητα.

Η βασική πολιτική των ΗΠΑ στη Μέση Ανατολή είναι η στρατιωτική ήττα του ISIS και η αντίθεση στην επιρροή του Ιράν στην περιοχή. Την ίδια στιγμή, θέλουν να επαναφέρουν ένα είδος σταθερότητας ενώ υπονομεύουν δυνάμεις όπως το Ιράν.

Όπως και οι λοιπές ιμπεριαλιστικές και περιφερειακές δυνάμεις θέλουν να τελειώσουν τις επαναστατικές διαδικασίες στη περιοχή.

Αντιμετωπίζουμε μια περίπλοκη κατάσταση αλλά οδηγούμαστε εύκολα σε συμπεράσματα και παίρνουμε θέση υπέρ της μιας ή άλλης πλευράς. Πώς μπορούμε να υπηρετήσουμε τη βασική μάχη, με όρους διεθνιστικής αλληλεγγύης, το οποίο είναι μάλλον

προφανές: εναντίωση σε όλους τους ιμπεριαλιστικούς και απολυταρχικούς δρώντες που παρεμβαίνουν στη Συρία.

Ναι, συμφωνώ με αυτό το συμπέρασμα. Πολλά πράγματα μπορούν να γίνουν. Νομίζω ο προοδευτικός κόσμος πρέπει να κάνει κάλεσμα για το τέλος του πολέμου, ο οποίος έχει δημιουργήσει τρομερό πόνο. Έχει οδηγήσει σε μαζικές μετατοπίσεις πληθυσμών ενός της χώρας και έχει οδηγήσει εκατομμύρια εκτός αυτής ως πρόσφυγες. Ο πόλεμος ωφελεί μόνο τις αντεπαναστατικές δυνάμεις απ΄ όλες τις πλευρές. Τόσο από πολιτική όσο και από ανθρωπιστική οπτική, ο τερματισμός του πολέμου στη Συρία είναι μια απόλυτη αναγκαιότητα.

Επίσης, πρέπει να απορρίψουμε όλες τις προσπάθειες νομιμοποίησης του καθεστώτος Άσαντ, και πρέπει να αντιτεθούμε σε όλες τις συμφωνίες που του επιτρέπουν να παίζει οποιοδήποτε ρόλο στο μέλλον της χώρας. Μια λευκή επιταγή στον Άσαντ σήμερα θα ενθαρρύνει μελλοντικές προσπάθειες από άλλα δεσποτικά και απολυταρχικά κράτη να συνθλίψουν τους πληθυσμούς τους εάν τυχόν αυτοί εξεγερθούν.

Πρέπει να εγγυηθούμε επίσης τα δικαιώματα των πολιτών εντός της Συρίας, αποτρέποντας ειδικά περισσότερες αναγκαστικές εκτοπίσεις και διασφαλίζοντας τα δικαιώματα των προσφύγων (δικαίωμα επιστροφής, δικαίωμα για οικονομικές αποζημιώσεις σε περίπτωση καταστροφής των σπιτιών τους, δικαιοσύνη για την απώλεια των συγγενών τους, κλπ).

Ο Άσαντ και οι διάφοροι εταίροι τους στο καθεστώς πρέπει να κριθούν υπεύθυνοι για τα εγκλήματά τους. Το ίδιο ισχύει και για τις ισλαμικές φονταμενταλιστικές και τζιχαντιστικές δυνάμεις και άλλες ένοπλες δυνάμεις.

> *Χρειάζεται να υποστηρίξουμε τους δημοκρατικούς και προοδευτικούς δρώντες και τα κινήματα ενάντια και στις δύο άλλες πλευρές της αντεπανάστασης: το καθεστώς και τους ισλαμιστές φονταμενταλιστές αντιπάλους του.*

Πρέπει να χτίσουμε ένα ενιαίο μέτωπο στη βάση των αρχικών επιδίκων της επανάστασης: δημοκρατία, κοινωνική δικαιοσύνη και ισότητα, λέγοντας όχι στον σεχταρισμό και τον ρατσισμό.

Χρειάζεται ασφαλώς να αντιτεθούμε σε όλους του ιμπεριαλιστικούς και απολυταρχικούς δρώντες που παρεμβαίνουν στη Συρία.

Στις δικές τους χώρες, οι αριστεροί διεθνώς πρέπει επίσης να παλέψουν:

- για το άνοιγμα των συνόρων για τους μετανάστες και πρόσφυγες και ενάντια στη δημιουργία φραχτών ή στον μετασχηματισμό της Ευρώπης για παράδειγμα σε ένα φρούριο που θα μπορούσε να μετατρέψει τη Μεσόγειο σε ένα νεκροταφείο μεταναστών,
- ενάντια σε όλες τις μορφές ισλαμοφοβίας και ρατσισμού,
- ενάντια σε όλες τις συμμαχίες των δυτικών κρατών με δεσποτικά καθεστώτα και το Απαρτχάιντ, το αποικιοκρατικό και ρατσιστικό κράτος του Ισραήλ (σε αυτή την τελευταία περίπτωση να υποστηρίζουν τις καμπάνιες BDS),
- ενάντια στην περισσότερη “ασφάλεια” και στις αντιδημοκρατικές πολιτικές που προωθούνται στο όνομα “του πολέμου ενάντια στην τρομοκρατία”.

Πρέπει να είμαστε ξεκάθαροι σε ένα πράγμα, η ατιμωρησία στα συνεχή δολοφονικά εγκλήματα του δεσποτικού καθεστώτος Άσαντ με τη στήριξη και/ή την πολυπλοκότητα των διεθνών ιμπεριαλιστικών δυνάμεων ενθαρρύνει άλλους δικτάτορες και απολυταρχικά καθεστώτα να καταπνίξουν βίαια τους ίδιους τους τους λαούς. Αυτό είναι μέρος επίσης μιας διεθνούς τάσης απολυταρχισμού η οποία είναι παρούσα σε όλο τον κόσμο, συμπεριλαμβανομένων φιλελεύθερων δημοκρατιών στις δυτικές χώρες, με την προώθηση και εμβάθυνση του νεοφιλελευθερισμού.